

Pipafigyist

2010. május • IV. évfolyam, 5. szám

Közéleti Civil Hírmondó

Ára: 100 Ft

Ballagás a középiskolákban

A végzős diákok április utolsó napján és május elsején utoljára lépték át iskolájuk kapuját a nagy megmérettetés, az érettségi és a szakmai vizsgák előtt. Némelyek meghatódott tekintettel, mások könnyekkel küszködve, megint mások vidám felszabadultsággal sétáltak végig a padosorok kö-

zött, s a folyosókon. Az iskolát, melynek falai között annyi évet eltöltöttek, s az évek alatt megszámlálhatatlan emlékekkel gazdagodtak, most végleg elhagyják.

Fotó: Lovászné Török Magdolna

A HKSZK Bajza József Gimnáziumában, Hatvanban Bodonyiné Balog Erzsébet igazgatónő mondott ünnepi beszédet a tizenkettedik osztályosok tiszteletére, majd a tizenegyedikesek köszöntek el idősebb társaiktól, akik annyi nevetést, vidámságot, olykor pedig könnyeket és szomorúságot hoztak az iskola falai közé. „A tanulás a legkeményebb munka. Itt az iskolában éveken keresztül nap, mint nap megmérettettek. Ennek meg is lett az eredménye, hiszen mindannyian teljesítették az érettségi vizsgára bocsátás feltételeit. A Bajza Gimnázium nevelőtestülete és szellemisége igyekezett titeket olyan értékrendhez juttatni, amivel sikeresen hely tudtok állni az életben. Olyan értékeket próbáltunk belétek plántálni, mint tisztesség, emberség, becsület” – mondta beszédében az igazgatónő,

aki minden ballagónak sok sikert, kitartást és erőt kívánt a további életéhez. Az ünnepség végén a ballagók egy-egy léggömböt repítettek a levegőbe.

Jászberényben a Terplán Zénó Műszaki és Közgazdasági Szakképző Iskola igazgatója Birinyi János, ünnepi beszédét útrava-

lól Teréz anyja: „Az élet himnusza” gondolataival zárta:
 „Az élet egyetlen – ezért vedd komolyan!
 Az élet szép – csodáld meg!
 Az élet boldogság – ízele!
 Az élet álom – tedd valósággá!
 Az élet kihívás – fogadd el!
 Az élet kötelesség – teljesítsd!
 Az élet játék – játszd!
 Az élet vagyon – használd fel!
 Az élet szeretet – add át magad!
 Az élet titok – fejtse meg!
 Az élet ígéret – teljesítsd!
 Az élet szomorúság – győzd le!
 Az élet dal – énekelj!
 Az élet küzdelem – harcold meg!
 Az élet kaland – vállald!
 Az élet jutalom – érdemeld ki!
 Az élet élet – éljed!”

A fotó a gödöllői Premontrei Szent Norbert Gimnázium, Egyházzenei Szakközépiskola ballagásán készült.

Kovács Béláné Pető Magdolna

Kérdés a választások kapcsán

Magyarországot választjuk

„Az állam azért van, hogy biztosítsa polgárai számára a nemes, erkölcsös életet. Ezért a jó államokban erre irányuló alkotmány van, és azok irányítanak, akik társaikat az etikus és szép életre tudják nevelni. Mindenképpen a szellemé kell, hogy legyen az elsőbbség, és mindennek ebből kell erednie. A jó társadalom az egész közösség érdekeit szolgálja, a rossz pedig csak az uralkodó réteg érdekeit képviseli.” Arisztotelész ezt vallotta anno, de mi a helyzet itt, most, mi a teendő Magyarországon 2010 tavaszán? Miként válhat közösségünk jó társadalommá – erre keressük a választ.

Bagdy Emőke klinikai szakpszichológus, pszichoterapeuta

A magasabb, spirituális dimenzió nélkül csonkul az a világkép, amelyben az életnek célja, rendeltetése van. Az élet értékeinek megtapasztalásából következik a cselekvő etika, amelyben egymás segítése természetes és egyben lelki jutalom. A kormányzat elszakadt azoktól, akik rábízták a kormányzást. Az anyagi tőke fetiszizálása a társadalmi tőke – az emberi kapcsolatokban rejlő „életerők” – megsemmisítésével járt.

Hosszú távon egyetértésre és összefogásra van szükség, amely felülírja a politikai és egyéb hovatartozási címkézettégeket. Élettörvényre épülő intézkedésekre van szükség, a társadalmi bizalom helyreállítására, a kormányzati erkölcsiség példamutató magatartással való hitelesítésére, például a kampányköltség látványos és ellenőrizhető felhasználására jótékonyági célra. A modellviselkedés majd fokozatosan „tiszta”. A szülőnek sem kell önvédelmi okból „törvénytelenül” viselkednie (pl. jövendőmelítolás). A tettekért mindenkinek minden szinten vállalnia kell a felelősséget.

Azonnali teendőkre is szükség van. Magunknál kell kezdeni a változtatást. Válasszunk a lelkiismeret három kérdésére: „Ha én nem teszem, ki tegye? Ha nem most teszem, mikor? S ha nem teszem, akkor ki vagyok én?” Sem mástól nem kívánhatjuk addig, amíg magunk el nem érjük, sem „vi-

lágmegváltásban” nem reménykedhetünk. Annyit változik az erkölcs, amennyire mi magunk, itt és most. Már ma kezdjük el művelni mindazt, amit másoktól várunk!

Schäffer Erzsébet író, újságíró

Évek óta járom az országot. S miközben szembesülök az értékvesztés ezer jelével, rátalálok Oszkón a Hegypásztorokra.

Hogy kik azok a Hegypásztorok? Oszkón élő fiatal emberek. Először, hogy megmenthessék a szőlőhegy prэшázait, megtanultak az öregektől rozst termesztetni, aratni, szalmából zsúpot kötni, követ rakni, faragni, tapasztani. A legöregebb prэшázak megmentése után erdei iskolát csináltak, székházat emeltek, tanösvényt alakítottak ki. Vigyáznak a helyre, ahol élnek, összefognak, őrzik, ami méltó. Közben családjaikban nőnek a gyerekek, lassan már a második generáció áll be a Hegypásztorok közé.

Válságtünetekről olvasok, és megismerem Tatán a Háztűzörzőket. Hogy kik azok a Háztűzörzők?

Egy maroknyi fiatal nő és a hozzájuk tartozó férjek, gyerekek, a nagyszülők, barátok, ismerősök széles tábora. Azt teszik, amit a nevük rejt: összekapaszkodnak és őrzik a tüzet. Az összetartozás, az értelmes lét, egymás segítése, a gyerekek nevelése, az önfejlesztés, egy közösség kialakítása és egyben tartása, a teremtett világ értékeinek óvása – ilyen tüzeket őriznek. A gyakorlatban sok módja van ennek. Egy babanapközi megépítése és működtetése, okos előadások szervezése, filmkészítés, elesettek segítése – mindezt saját időből, saját erőből. Mindig elvárásol a Háztűzörzők derűs munkálkodása, az irigység és haszonlesés nélküli, odaadó figyelem, ahogy egymással élnek, ahogy egymás gyerekeit, a másik örömét és gondjait a saját maguk életének részévé teszik. Nem siránkoznak, nem panaszkodnak, kitalálják, hogyan lenne jobb. Szépek, okosak. Ja, és nem veti föl őket a pénz.

Készülök Somoskőújfaluba a Kenyerespajtásokhoz. Hogy kik azok a Kenyerespajtások? Van Somoskőújfaluban egy derűs társaság. Minden szombat délután találkoznak. Kenyérkosárral a hónap alatt érkeznek, a pajtagazda kemencéje addigra már jól fel-fűtve, bevetik a kenyereket. Néha húszan vannak, máskor hetvenen. Néha elfogy egy-két üveg bor is, míg kisülnek a kenyerek. Megkérdeztem, mi a céljuk? A pajtagazda meggondolt ember, sorolta:

– A közös kenyérsütés volt az első gondolat. Az értelmes együttlét, a beszélgetés, a következő... S egyszer csak tele lettünk tervekkel...

Nézek egy felmérést: értékvesztés, magány, szorongás, boldogtalanság. Hogy ebből kikerüljünk, nincs más út, mint az igazság keresése. Az pedig együtt jár önmagunk keresésével. Talán nem véletlen, hogy a Hegypásztorok, a Háztűzörzők, a Kenyerespajtások miközben megtalálták önmagukat, rátaláltak saját közösségükre is.

Forrás: www.kepmas.hu

Vezércikkek és politikai cikkek

Helyzetünk

„Eddig mindenki észrevehette, hogy mostani politikai helyzetünk tarthatatlan. Olyanok vagyunk ez év [1873] végén, mint a rossz gazda, ki visszanezve kiadásaira és bevételeire, kétségbeesve látja: hogy nemcsak az erszénye üres, hanem a háztartása is olyan zilált, miszerint csak napról napra élhet meg egy ideig. Az országgyűlés, fájdalom, későn vette vagy akarta észrevenni e bajokat, miket az ínséges év még csak nevelt s egy 21 tagból álló bizottságot választott, mely tanácskozni fog e bajok orvoslásán. Ezalatt a képviselők közül Ghichy Kálmán lépett ki, s midőn egyszerre fényes elégtételt nyújtott a 67-iki kiegyezésnek azáltal, hogy elfogadta azon elveket, amik ellen öt évig küzdött, egyúttal kijelentette, miszerint nincs megalégedve a mostani kormányrendszerrel, több reformot, célszerűbb intézkedéseket s takarékosabb államháztartást kíván ... az emberek, bár óhajtanák is a jobbat, úgy vannak néha az eseményekkel, mint ahogy a mívelt társalgó előszabja az asztalfeletti regulákban, hogy az ember csak akkor nyúljon a leveséhez, mikor a szomszédja már enni kezd.

Csakhogy ha mindenki azt várja, míg a szomszédja kezdeményez valamit, akkor az lesz belőle az eredmény, miszerint senki sem kezd semmit, a leves elhűl s abban marad.”

Mikszáth Kálmán

Magyar Néplap, 1874. 1. sz., január 2.

Jeles évfordulók

Május

390 évvel ezelőtt született gróf Zrínyi Miklós (horvátul: Nikola Zrinski) (Ozalj, 1620. május 1. – Kursanecz, 1664. november 18.) horvát bán, Zala és Somogy vármegyék főispánja, költő, hadvezér és politikus. Horvát eredetű főnemesi családban született, dédapja volt Zrínyi Miklós, a „szigetvári hős”. A grazi jezsuita kollégiumban, majd Bécsben és Nagyszombatban tanult. Pázmány hatására kedvelte meg a magyar nyelvet és irodalmat. Nagy hatással volt rá 1635-37-ben tett itáliai tanulmányútja. Az Oszmán Birodalom elleni harcot összefogással, nemzeti párt szervezésével kívánta elérni. 1663-64-ben nagy hadi sikereket aratott, azonban a bécsi udvar veszni hagyta sikereit és békét kötött a szultánnal. Zrínyi bizalma ekkor megrendült a Habsburgok iránt, azonban politikai fellépését 1664-ben, egy Csáktornya melletti vadászatot követően váratlan halála megakadályozta. Főbb művei: *Mátyás király életéről való elmélkedések*, *Szigeti veszedelem*, *Az török áfium ellen való orvosság*.

245 évvel ezelőtt, 1745. május 6-án írta alá Mária Terézia azt a kiváltságlevelet, amely engedélyezte a jászkunok önmegváltását (Redemptio). A Jászkun Kerületet 1702-ben I. Lipót király eladta a Német Lovagrendnek. 1741-től Pálffy János nádor támogatásával a jászkunok szervezett mozgalmat indítottak régi szabadságuk visszaszerzéséért. Többéves gyűjtésből és kölcsönökből sikerült összeszedni a mintegy 570 000 rajnai forintnyi összeget, amely egyes források szerint az akkori Magyarország költségvetésével összemérhető nagyságú volt. Emellett vállalták 1000 lovas felszerelését, az általános hadfelkelést, valamint a nádor és más tisztviselők fizetésének megadását. A döntés visszaállította a szabad jászok és kunok örökös kiváltságait, azaz a szabad tisztviselő- és lelkészválasztást, a pallosjogot, a révtől, vámtól és a földesúri szolgáltatásoktól való mentességet.

150 éve született Zielinski Szilárd (Mátészalka, 1860. május 1. – Budapest, 1924. április 24.) építőmérnök, műegyetemi tanár, a magyarországi vasbetonépítés úttörője. Tanulmányait a Budai Főreáltanodában, Pesten, a m. kir. József-Műegyetemen végezte, majd 1888-ig állami ösztöndíjjal Németországban, Angliában és Franciaországban tanult, illetve Párizsban dolgozott az Eiffel-cégnél. 1889-től mérnöki irodát nyitott Budapesten, és elsősorban hidtervezéssel és vasúti nyomjelzéssel foglalkozott. Ekkoriban még főleg vasszerkezeteket alkalmazott. 1897-től tanár a Műegyetemen. Miután megismerte François Hennebique francia mérnök vasbetonépítésre vonatkozó szabadalmát, az országban elsőként szorgalmazta a vasbeton szerkezetek alkalmazását. Kezdetben francia tervek alapján és francia munkások alkalmazásával dolgozott, majd saját tervek és szegedi munkások segítségével függetlenítette magát. Főbb munkái: a városligeti tó feletti híd, kőbányai víztorony, szegedi víztorony, Ungar-Mayer-palota vasbeton szerkezete, Szeged, hosszúvölgyi viadukt, kikötői elevátor, Fiume.

175 éve született Székely Bertalan (Kolozsvar, 1835. május 8. – Mátyásföld, 1910. augusztus 21.) magyar festő, a romantikát és az akadémizmust elegyítő magyar történelmi festészet egyik legnagyobb képviselője. Székely nemesi családból származott. Eredetileg mérnöknek készült Bécsben, de 1851-ben átiratkozott az akadémia-ra, majd Waldmüller szabadiskolájába járt. Járt Németországban, Franciaországban, Hollandiában, Olaszországban, Londonban. 1855-ben visszatért Erdélybe, ahol éveken át cégtáblafestéssel, rajzóraadással tartotta fenn magát. 1862-ben Pestre költözött. 1866-tól ismét Magyarországon dolgozott. E korszak freskófeladatai mellett főként portrékat, női figurákat festett. A 1880-1890-es években készültek legszebb tájképei. Élete vége felé mindjobban lekötötték festőpedagógiai munkái. Nemcsak technikailag, de elméletileg, esztétikailag is a kor legműveltebb mestere volt, aki a tanításhoz szükséges minden adottsággal rendelkezett. Legismertebb művei: II. Lajos holttestének megtalálása (1860), Egri nők (1867).

15 éve hunyt el Illyés Gyuláné dr. Kozmutza Flóra (Budapest, 1905. november 21. – 1995. május 14.) gyógypedagógus, pszichológus, francia-német-magyar szakos középiskolai tanár. Tanulmányait a Pázmány Péter Tudományegyetemen végezte és közben két évig Párizsban a Sorbonne-on tanult (1927–1928). Bölcsészdoktori értekezését 1931-ben védte meg. Jelentkezett a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolára, 1934-ben szerzett itt oklevelet. A magyar gyógypedagógiai pszichológia kiemelkedő művelője, megújítója, működési körének kiszélesítője, rendszerbe foglalója volt. Pályafutása alatt több új típusú gyógypedagógiai intézmény létesítését kezdeményezte: óvodákét, foglalkoztatókét stb. A magyar irodalom két nagy alakjára is nagy hatást gyakorolt: 1937-ben ismerkedett meg az akkor már súlyos beteg József Attilával, akinek a szerelmét nem viszonozta, 1939-ben kötött házasságot Illyés Gyulával. 1983-tól férje halála után, a hagyatékának a rendezésével és közlésével foglalkozott.

90 éve született Harsányi János (Budapest, 1920. május 29. – Berkeley, 2000. augusztus 9.) magyar származású amerikai közgazdász, a korlátozott információjú játékelmélet kutatója. 1942-ben gyógyszerési oklevelet szerzett. Zsidó származása miatt 1944 májusától munkaszolgálatos Budapesten. 1945-ben századát Ausztriába deportálták, de ő megszökött a pályaudvarról, s Raile Jakab jezsuita szerzetesnél bujdosott a Mária utcai kolostor pincéjében. 1948-ban a gyógyszerterápiák államosítása után leendő feleségével, Klauber Annával Ausztriába menekült. 1950-ben Ausztráliába emigrált, ahol három évig gyári munkásként dolgozott. 1954-1956-ban a Brisbane-i Egyetemen közgazdaságtant tanított, majd ösztöndíjjal az Egyesült Államokba került, ott 1961-ben kapott egyetemi oktatói állást. 1994-ben – John Forbes Nashsel és Reinhard Seltennel megosztva – „a nem-kooperatív játékok elméletében az egyensúly-analízis terén végzett úttörő munkásságért” Nobel-díjat nyert.

(Forrás: Neumann-ház – Jeles napok, MTA FKFI – HISTÓRIA, Új Könyvpiac – Évfordulók)

Emlékeink...

„Tablok könyve 1935–2010” díszbemutatójára került sor 2010. május 8-án, szombaton délelőtt 10 órakor a Bajza József Gimnáziumban (Hatvan, Balassi Bálint u. 17.).

A könyvet a díszbemutatón csak ezen a napon használt, alkalmi bélyegzőlenyomattal adták át a megrendelőknek, a kötet vásárlóinak.

„A hatvani Bajza József Gimnázium és Szakközépiskola jogelődje, a Magyar Királyi Állami Klebelsberg Kuno gróf Gimnázium 75 évvel ezelőtt, 1935-ben bocsátotta útjára első érettségizett osztályát. Az első feckéket azóta ezrek követték, generációk váltották egymást, sokszor nagyszülők, szülők és unokák egyaránt e falak között töltötték középiskolai éveiket. Azokat a meghatározó esztendőket, amikor személyiségük formát öltött, jellemük felvette felnőttkori vonásait, amikor megfogalmazták életcéljaikat, életre szóló barátságokat kötöttek, átéltek az első szerelmet.

Ön, kedves olvasó, egykori vagy jelenlegi diákként, pedagógusként a Bajza Gimnázium és Szakközépiskola nagy iskolacsaládjának tagja. A Tablok könyve e kiterjedt rokonság családi fényképalbuma, melyet időnként fellapozva felidézhetjük emlékeinket, végig gondolhatjuk a családtagok sorsát, életútját.

Köszönetemet fejezem ki Molnár László úrnak, hogy kezdeményezte és megvalósította a 75 évet felélelő album összeállítását.”

Bodonyiné Balog Erzsébet
igazgató

A könyv a díszbemutató után megvásárolható – már az alkalmi bélyegző lenyomata nélkül – május 10-től az iskolában. Megrendelhető postai utánvétellel az alábbi címeken:

- a tablok@tablok.hu e-mail címen
- a <http://www.tablok.hu> oldalon
- faxon a 93/314-979-es számon.

Fózer Tiborné

A képen régi tanáraink: Bényei Tamásné és Kocsis Istvánné – fotó: Kovács Béláné Pető Magdolna

Esélyt a vidéknek, vidéki esélyek

Jász-Nagykun-Szolnok Megye 6 kistérségébe jutott el négy vidékfejlesztésben érdekelt szervezet üzenete. A nyitókonferenciát Szolnokon rendezték.

A sokatmondó cím: „Esélyt a vidéknek, vidéki esélyek” találoan foglalta magába a programsorozat üzenetét. A szervezők mindannyian a vidékfejlesztés elkötelezettjei. Az Apure Közép-Kelet Európai Vidékfejlesztő Központja mellett a JNSZ Megyei Esély Köz-alapítványa Regionális Forrásközpont Esélyegyenlőségi Iroda – Esélyek Háza, a Europe Direct JNSZ Megyei Információs Pont, vala-

mint a JNSZ Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal összefogását Pásztóhi András, a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat főtitkára is méltatta. A miniszteri biztos fontosnak nevezte az információátadás közös csatornáinak ápolását, a civil szervezetek szerepét és a gyakorlat orientált térségközi és nemzetközi párbeszédet.

„Esélyt a vidéknek, vidéki esélyek” c. kistérségi szemináriumsorozat Jászfényszaruon megszervezett programjára 2010. április 29-én került sor a Petőfi Művelődési Házban: „Nők helyzete – női szemmel”.

Köszöntőt és összegzést Győriné dr. Czeglédi Márta Jászfényszaru Város Önkormányzatának polgármestere mondott: **Nők a helyi közéletben – egy polgármester tapasztalatai** címmel.

Kitekintés a nők helyzetére Európában c. előadást Nagyné Kiss Mária, a JNSZM Népfőiskolai Társaság elnöke tartotta meg.

Nők szerepe a vidékfejlesztésben c. összegzést Kovács Béláné Pető Magdolna vidékfejlesztési szakmérnök adta elő, majd **Nők a vállalkozásokban – női vállalkozók** címmel Tamus Angéla mutatkozott be, aki a JNSZM Ipari és Kereskedelmi Kamara elnökségi tagja, a THN Group BT cégvezetője.

A rendezvény nyitott volt minden szervezet számára, akiknek az összefogás, az együttműködés és gondolkodás igénye lakóhelyük, a vidéki térségek fejlődése érdekében fontos. A konferencia lehetőséget biztosított a közös érdekek és értékek jobb felismerésére, a szakmai tapasztalatok, jó gyakorlatok megismerésére, egymás közötti cseréjére is.

Kovács Béla

Fotó: László Cecília

Schneider Fáni és a Kodály-módszer

Találkozás Faragó Laurával

Most érzem, hogy össze kell fognunk. Ahogy József Attila írta A számokról című versében: „Vegyetek erőt magatokon / És (...) adódotok össze, / Hogy roppant módon felnövekedvén, / Az Istent is, aki végtelenség, / Valahogyan megközelítsetek.” Ez az „összeadódás” rendbe tenné a családokat, a nemzeteket, sőt, az egész emberiséget! – kezdi nagy erővel a választ Faragó Laura, amikor arról kérdezem, mi foglalkoztatja mostanában.

Minden életkornak van vezérmotívuma. A fiatalasszony-nak a kisbaba, a gondozás, a nevelés. Később pedig az elengedés lesz a központi téma. Nagymamakorban vagyok, most már egy nagyobb közösséget kell összetartanom – megjelentek a kisunokák is. Most azt élem meg, miként lesz a kis családból nagy család. De ugyanúgy most fáj a legjobban az is, hogy a nemzetünk szét van esve. Össze kell kapaszkodni, testvéreknek, családoknak. A magyarkodás nem elég, a szeretetet kell megközelítenünk. Sok a szó, sok a betű, de már csak a cselekedeteknek van értelme, a konkrét segítségeknek. Ki kell lépniünk a saját önzésünkből. Lehet, hogy az én koromban ezt könnyű mondani, de azt gondolom, hogy nekünk, asszonyoknak, anyáknak fontos feladatunk van. Küzdjük le a fáradtságunkat, és szolgálunk. Mint a régi nagymamák. Nekem is jólesne ebéd után lepiheneni, de nem tehetem, mert jönnek az unokák, és hogy ne a tévé előtt üljenek, előkészítem a társasjátékot, játszunk és beszélgetünk. Adjuk oda a szabadidőnköt, a fáradtságunkat! Én úgy érzem, megkaptam már az élettől mindent: a szerelmet, a szakmát, a pihenést. Olyan korba kerültem, hogy nekem kell áldozatot hoznom. Nekem is sokat jelentett, amikor fellépésem volt, vihettem a gyerekeimet a nagymamához. És most hozzám hozzák az unokáimat. És nem mondom, hogy ne, mert négykor fellépésem van! Hanem ebédet adok, és amíg ők pihennek, addig én elmosogatok, és fejben felkészülök, és négykor fellépek. Van bennem már annyi tudás, és rutin is, hogy ezt is meg tudom csinálni. Ez az életkor már a szakmán fölül van, ezért tudom mellette a családot is szolgálni.

– Te ismered a nagycsalád élményét, hisz tizenegyen voltatok testvérek.

– Édesanyám református lelkész lánya volt. Abban nőtt fel, hogy az élet az szentség, és a gyermek az Isten ajándéka. És ha megfogant egy élet, Isten csak rendeli valamire. Azért kell hálát adni, mert megszületünk! Hogy micsoda esélyt kaptunk, kiváltságosak lettünk! Amikor ezt az ember végiggondolja, öröm kell, hogy eltöltse. Milyen szép, hogy az egy apából és anyából született összesen 53 új élet: 11 gyermek, 24 unoka, 18 dédunoka. Egyébként a testvérek ritkán voltak együtt, mert kollégiumban voltak a nagyok, de amikor összejöttünk, izzó szeretet volt köztünk.

– A népművészet, a népdal, a hagyomány a múlthoz vezet. *Miért fontosak a gyökerek?*

– Egy keleti mondás szerint: „Aki meg akar szabadulni a lehullott levelektől, elfelejti, hogy az avar jövőre az új termés táptalaja lesz.” Nekünk, a mi generációnknak, újra kell tanulnunk az elmúlt legalább kétez év kultú-

ráját. Mert minket a kommunista rendszerben az internacionálé szellemében neveltek: „a múltat végképp eltörölni!” Látjuk, mivé lett a világ múlt nélkül, hit nélkül! Gyökértelen és cinikus.

– Beszéljünk a zenéről: a zene misztérium, az a nyelv, amely nemzeti és nemzetközi egyszerre. Fontos nevelőeszköz. Mégis lassan már azt sem tudja a fiatal generáció, hogy mi a Kodály-módszer lényege.

– *Kodály Zoltán a szegényeknek akart kultúrát adni – s az „ingyenes” hangszerre, az énekhangra építette módszerét, mert jól érezte, hogy megszűnik a közösség, ahol még volt a szegénynek kultúrája! Kodály szerint, ha megszűnik egy nép kultúrája, akkor a városi kultúra szemete kerül a helyére. A másik lényege a Kodály-módszernek, hogy a tananyagot a nemzeti kultúrára építette. A magyar módszer magyar népdalokra épül, a japán pedig japánra.* Viccesen írja Kodály, hogy a módszerét ő bizony a Schneider Fáninak köszönheti. Sétált egyszer a Svábhegyen, és tanítóképzős főiskolások, akik német alapú oktatást kaptak, a fűben ülve tízóraitak, s közben a Schneider Fánit énekelték. Kodály elszörnyülködött, hogy a jövő generációt ezekre a dalokra fogják tanítani. Ma válságban a Kodály-módszer! Mert válságban a magyarság, és válságban az emberiség. A finneknél például nincs válságban a finn „identitás”, és nincs válságban a finn zenekultúra – ők a Kodály-módszerrel tanítanak! Finnországban a zenekari muzsikusknál nagyobb rangja van a zenetanárnak. Anyagilag is. Én a népdaltanítást összekapcsolnám a néptánc oktatással, hogy „élő” legyen a népdal! Néptáncunkban megtalálható nemzeti karakterünk lényege: egyszerre közösségi és egyszerre individuális. Hiszen olyan „legényes”, azaz egyéni szólótánc sehol a világon nincs, mint nálunk! A diákoknak erre van szükségük: kiválni a közösségből, egyénileg is megmutatkozni, és mindezt mégis egy közösség óvó, védő, biztonságot adó keretében. Ez olyan katarzist nyújtana az ifjúságnak, amely minden válságból fölemelné őket!

Faragó Laura énekművész, népdalénekes, zenepedagógus, kutató. Repertoárján Bartók Béla és Kodály Zoltán összes népdalfeldolgozása szerepel. Önálló népzenei lemezei: Szivárvány havasán, Júlia szép leány, A magyar dal évszázadaiból. 1999-ben jelent meg Ünnepeink és 2003-ban Szülőföldem, zengő anyanyelvem című könyve. Munkásságáért megkapta a Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét, a Kodály-diplomát, a Magyar Rádió Nívódíját, a Béres Ferenc-díjat, 2002-ben pedig a Magyar Kultúra Lovagjává avatták.

Forrás: www.kepmas.hu

„Szólhatok az emberek vagy az angyalok nyelvén,
ha szeretet nincs bennem,
csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom.”
Korinthusiaknak írt I. levél 13.1.

Ima a lengyel tragédia áldozataiért

Közös gyász

A nemzeti gyásznapon, április 17-én országszerte megemlékezéseket tartottak az elhunyt lengyel vezetők emlékére. Egyben emlékeztek arra a tragédiára is, amely a II. világháború idején sújtotta a lengyel értelmiséget.

A lengyel államfőt és kíséretét szállító kormányrepülőgép április 10-én zuhant le Oroszországban, néhány száz méternyire a szmolenszki Szevernij katonai repülőtér futópályájától. Kaczyński és kísérete az 1940-ben lemészárolt 22 ezer lengyel tiszt és civil emlékére rendezett megemlékezésre tartott Katynba (Katyń), magánlátogatás keretében. A katasztrófában 97 ember vesztette életét, köztük a lengyel politikai és katonai vezetés számos képviselője, több egyházi méltóság.

Lech Kaczyński elnök lengyelországi temetési szertartása kétnapos volt, az állami szertartás szombaton, míg az elnöki pár temetése vasárnap volt. A magyar kabinet a szombati napot nemzeti gyásznappá nyilvánította.

Szombaton Erdő Péter bíboros, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke szentmisét mutatott be a budapesti Szent István-bazilikában este 6 órakor a Lech Kaczyński lengyel államfőt és kíséretét szállító repülőgép tragédiájának áldozataiért. A szertartáson jelen volt Juliusz Janusz érsek, Magyarország lengyel származású apostoli nunciusa.

A Nemzeti gyásznapon, a lengyel légi katasztrófa áldozatainak kegyeleti szertartásának napján a Duna Televízió egész napos műsorfollyammal emlékezett az életüket vesztett lengyelekre. A Nemzet Televíziója április 17-én, szombaton számos lengyel témájú műsorral, dokumentum-, és játékfilmmel mutatta be a lengyel nép kultúráját, történelmük legnagyobb alakjait, sorsfordító pillanatait, jelezve: osztozunk a lengyel nép tragédiájában, gyászában.

Szerkesztőség

Tóth Erzsébet
Katyn földjén

Nézd, virágok nőnek itt is, a fák hűvösében.
Pici kéket, sárgát kaptak a színek angyalától,
Tudják, ennyivel kell gazdálkodniuk.
Édes gombán, párolgó avaron csigák lakomáznak,

Míg szét nem roppantja őket vaddisznó, emberi láb,
Ki nem szippantja őket házukból egy éhes rigó.
Ennyi az élet, tudnod kell, noha ember vagy,
A föld megsüllyedhet alattad bármely pillanatban.

Itt, hol a föld lengyel tiszték vérével keveredett,
Arcukat, szemük fényét, utolsó följegyzéseiket író,
Simogatásról álmodó kezüket adták a földnek,
Tekintetük nem hitte el, hogy velük ez megtörténhet.

Nem szökhet el, aki Lengyelországnak tett esküt.
Hallották a feleségek, az anyák, a gyermekek.
Hallották húsz, harminc, ötven éven át.
És bocsáss meg az ellenünk vétközőknek – szólt az ima.

Imádság szavára dörrentek a tarkón lövések.
Odabuktak a gödörbe, társaik mellé,
Egymásra dobált, még meleg férfitetemek vártak,
Utolsó nyöszörgő szájak: Jaj, Istenem, édesanyám.

Csuklóra tekert rózsafüzérek.
Mennyi föld kell eltakarni huszonötezer halottat?
Nem volt gyertya, virág, imádság fölöttük,
A mécses a távoli kedvesek szemében égett,

Végtelen imádság lett az életük.
Csöndmérgezte hónapok, évek, elszáradt remény.
A halált ők nem élték meg, a halál nem része az
Életnek. A gyalázat is az élőkre várt, a szégyen, élni tovább.

És jó a béke, a hazugságot hazugságra halmozó.
A tömeggyilkosnak nincs arca, hogy felelhetne.
A föld nem válogat. Új virágot növeszt bűnösök
És ártatlanok vére. Az óra örökre lengyel időt mutat.

A népfőiskola nemzeti intézmény

Szigeti Tóth János, a Magyar Népfőiskolai Társaság elnöke, egyetemi docens tanulmányának címe: Művelt nép – emelkedő ország, alcíme: Egy kitörési esély. (részlet)

– Mit takar a népfőiskola elnevezés?

– A népfőiskola az iskolán kívüli művelődés legfontosabb fajtája. Százhatvan éve született Dániában, ahol már a 19. században törvényt alkottak róla. Az Európai Unió vezető országai egyben „népfőiskolai országok” is, ennek az intézményrendszernek a társadalmi szerepe óriási, erős hatással van az országok gazdasági fejlődésére.

– Ezeknek az országoknak a mintái alapján készült a Magyar Népfőiskolai Társaság programja?

– Nem mindenáron kell a nyugati mintákat másolni. Mindenhol figyelembe kell venni az adott ország kulturális, történelmi, társadalmi hagyományait. A második világháború előtt létrehozott magyar népfőiskolák nemzeti intézmények voltak.

– Mi a tervezet lényege, miből indult ki a kutatócsoport?

– Úgy gondoltuk, a helyi kultúr intézményeknek nem izoláltan, légüres térben kell létezniük, ki kell alakítani, hogyan kapcsolódhatnak az egyes lakókörnyezetekben működő, különböző feladatköröket ellátó (például gazdasági tevékenységet folytató) szervezetekhez. A „szabad művelődési házról” teljes intézményi vertikum keretében gondolkodtunk. A család társadalmi szerepe leépült, ezért minden intézmény feladatai közé tartozik a demog-

ráfiai csökkenés lassítása, később a növekedés elősegítése, az ifjúság helyben tartása, a szociális gondoskodás, a helyi gazdaság, vagyis a vállalkozói szellem erősítése – így a családi alapú vállalkozások segítése is –, valamint a család és a helyi kultúra szerepének és jelentőségének helyreállítása. Az iskolák és családok között nincs együttműködés, és ez sok problémához vezet az ifjúság körében. Ezekben, tervünk szerint, a település minden létező intézménye együttműködne: közösségi ház, iskola, óvoda, könyvtár, helytörténeti gyűjtemény, egészségügyi intézmények, történelmi egyházak, gazdasági szervezetek, önkormányzat. Más szóval: az állam és a társadalom között partneri együttműködés jöjjön létre.

Magyarországon a GDP oktatásra költött aránya gyárból megfelel az uniós átlagnak – bár a hatékonysága alapvetően megkérdőjelezhető –, ezen belül tarthatatlannul alacsony a felnőttoktatásra fordított összeg. **Amíg a fejlett tagállamokban a huszonöt és hatvanöt év közötti korosztály körülbelül negyven százaléka vesz részt rendszeresen felnőttképzésben, addig itthon ez csupán három-hat százalékra tehető. Ami pedig az írás-olvasás készséget illeti: a lakosság hetvenöt százaléka nem éri el a kívánatos szintet!**

(Forrás: Magyar Hírlap; Kerényi Mihály)

Jeles napok ünnepi szokások

Május – Pünkösöd hava

Május 1.

- Májusfaállítás

Május 4.

- Flórián napja
- Szent Flórián ünnepe.
- Tűzoltók, tűzzel dolgozók ünnepe

Május 12-13-14.

- Pongrácz-Szervác-Bonifác
- Ókeresztény vértanúk
- Időjárás jóslás: a fagyos szentek után hirtelen lehülés következhet be.

Május 16.

- Nepomuki Szent János
- A gyónási titkot őrző cseh vértanú ünnepe
- A hajósok, dereglyések, hídvámosok védőszentje
- Vízikörmenet a Dunán ún. „Jánoska eresztés”

Május 25.

- Orbán napja (Szent Orbán fagyos szent)
- A szőlőtermesztők, kádárok, kocsmárosok védőszentje
- Időjárás és termésjóslás a szőlővel kapcsolatosan

Áldozó csütörtök

Pünkösöd

Szentháromság vasárnapja

Úrnapja

* * *

Május elseje illetve május elsejére virradó éjszaka a májusfa állítás ideje. Az ekkor állított fát többnyire pünkösdkor bontották le, azaz kitáncolták a májfat. A májusfa-májfa a természet újjászülésének a szimbóluma és szerelmi ajándék is lehet. A májusfák beszerzése a legények a legénybandák feladata volt. Éjszaka vágták ki az erdőn a fát, és éjszaka többnyire titokban állították fel a lányos házakhoz vagy a kocsmák elé. A fát őrizték, hogy el ne vigyék a vetélytársak. Többnyire szalagokkal, zsebkendővel, virágokkal, üveg borral díszítették fel. Általában minden lány kapott, és nagy szégyen volt, ha valaki kimaradt. Néhol a rosszhírű lánynak kiszáradt gallyra fazekat, rongydarabokat aggattak. A két vi-

Építkezés, 1950 – Fábiansbestyén (fotó: Török Ernő, Horváth Varga Zsuzsanna gyűjteménye)

lágháború között divatba jött a szerenád, az éjjelzene. Az udvarlási szándék komolyságát jelezte a fa nagysága, és fajtája.

A **Pünkösöd** ünnepét a keresztény egyház annak emlékére tartja, hogy Jézus mennybemenetele után a Szentlélek leszállt az apostolokra. A Húsvétot követő ötvenedik napra esik Pünkösöd, amely mozgó ünnep május 10-e és június 12 között. Pünkösöd neve a görög pentekosztész „ötvenedik” szóból származik. A magyar pünkösdi szokások keresztény ünnepekörökhöz kapcsolódnak, de számos olyan szokást és hiedelmet őriznek, amelyek csak elnevezésükben kötődnek a pünkösödhöz, mint a pünkösdi király választás, pünkösödölés táncos játékok.

A **pünkösdi király választásról** a középkor óta vannak adataink. A 16. században is az értéktelen múló hatalmat, pünkösdi királyságnak nevezték. A közmondás is erősíti a hagyományt: „Rövid, mint a pünkösdi királyság.”

Jókai Mór: Egy magyar nábob című regényében részletesen ír a pünkösdi király választásról. A királyválasztás lóversenyyel vagy más ügyességi próbával Európa jelentős részében a középkor óta élő szokás volt. Akinek sikerült a próba, egy évig szervezte és vezette a multságokat, és a legénybíró választást. A 17. század végén és a 18. század elején a huszárezredekben májuskirályt választottak.

A pünkösödölés az alföldön és Északkelet Magyarországon a lányok pünkösdi énekes, gyakran táncos, házról házra járó szokása volt. Négy lány házról házra vezetett egy kisebb leányt, a királynét, akin fehér ruha volt, fején díszes virágkoszorú, karján virág-szirmokkal teli kosarat vitt, és hintette a virágot.

Pünkösdi királyné-járás – cucorkázás, Dunántúlon a lányok termékenységvarázslással összekötött pünkösdi köszöntője volt.

A **hesspávázás**, a Sóvidéken, egyes falvakban még ma is élő népszokás. A hesspávázó csapat a kora reggeli órákban indul és bejárja az egész falut. A menet élén halad a király és a királyné, utánuk a zászlósok.

Nyugat-Magyarország egyes vidékein **törökbasáztak**. Egy iskolás fiút törökbasának öltöztettek, társai szalmával, pelyvával tömtek ki a nadrágját, testének felső részét gallyakkal, virágokkal borították be, majd házról házra jártak.

A **zöldgárás, zöldághordás** egyik jeles napja pünkösöd is lehet. A fehérbe öltözött lányok kézfogással sorban álltak, a sor végén két-két nagyobb lány kaput tartott. Énekelve és a kapun átbújva járták végig a falu utcáit.

A Csallóközben a vámkerék állítás volt a szokás. 15m magas rúdra kocsikereket tettek, feldíszítették, szalagokkal, borosüvegekkel. Az erre az alkalomra kinevezett bírót, vagy csósz a párokat elfogta, hogy a lányokkal bírságot fizetessen. A multságot is a lányok rendezték, vám nélkül senki sem mehetett be a kocsmába.

A **pünkösdi mátkatal** küldésről a 19. századi leírásunk van. Egerben 8-10 éves kislány ünnepi ruhában, fején koszorúval vitte a tálat, amely közepén koszorúra font kalács és egy üveg bor volt kendővel letakarva. A legény küldte a lánynak, s ha tetszett a lánynak a legény, hasonló tállal viszonzta.

Közzétette:

Kaszainé Ocskó Györgyi

II. Jász-Kun Szala

A jász-kun hagyományörző közösségek találkozója és vására

2010. június 5. szombat

Jászberény-Újterdő, Fülöp Tanya

Hagyományörző programok:

Íjászkok, honfoglalás-kori lovasok, gyalogosok, huszárok, páncélos vitézek, ágyús bemutató

Szakrális programok:

A Szent Korona és Lehel kürtjének ünnepi fogadása, reggeli és déli közös ima, esti szertűz

Állatos programok:

Országos lovasverseny, mentőkutyás bemutató, Magyar-fajta szépségverseny, agárfuttatás, lovasgólás – csacsigolás, őshonos Magyar háziállatok bemutatója; hucul, szürkemarha, mangalica, racka, nyúl...

Nagyszínpad:

Népzene-néptánc előadások, Pendzsom, Debórah, Görömbő társulat, megyei Pávákör találkozó, **Jászmagyarok koncert**

Kisszínpad:

dal-tánc-mese verseny megyei döntő, bábelőadás, hangszer-bemutató

Gyerekrész:

foglalkoztató sátor, mesesátor, sorversenyek, rajzpályázat, bálavár-ugráló

Vetélkedők:

a megye legerősebb embere, (méz királynő adja a díjat) grundbirkózás

...**Magyarok vására**, előadások, filmvetítés, népi gyógyimódozók, jurták, hagyományos ételek-italok...

Megközelítés: Jászberényből a 31-es főúton Nagykáta felé elindulva kb 3 km, útjelző táblák szerint, illetve a vasútállomástól, buszpályaudvartól külön buszok szállítják az érdeklődőket a helyszínre és vissza (óránkénti körjárat).

Parkolási lehetőség a helyszínen megoldott.

Pipafüst

Közéleti Civil Hírmondó

Kiadja:

Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság

Felelős kiadó: Kovács Béláné Pető Magdolna

Szerkesztőség:

5126 Jászfényszaru, Füst Sándor u. 1.

Fax: (57) 422-527 • E-mail: info@bedekovich.hu

Szerkesztőbizottság elnöke: Dr. Palencsár Csaba

Készítette: az Új Berea Kft.

Tel.: 455-9080, fax: 455-9081

e-mail: ujberea.kft@chello.hu

Felelős vezető: a Kft. ügyvezető igazgatója

ISSN 1789-6304

Jómagam nemdohányzó vagyok, mégsem ítélem el teljesen a dohányosokat. Valahogy úgy vagyok ezzel, mint a bajusszal és a szakállal, van akinek jól áll, például Greta Garbónak vagy Clint Eastwoodnak. Lehet szépen is dohányozni. Manapság a világ újra afelé tendál, hogy a dohányzás kínos, megvetendő rossz szokás. A jelenlegi világ a nemdohányzóknak kedvez, most ők „terrorizálják” a dohányosokat. Igazságot talán csak az illem szolgáltat.

A legalapvetőbb talán a kölcsönös figyelem: a dohányos igyekezzék tapintatos lenni azok társaságában, akiket zavar a füst; de a nemdohányzó is igyekezzenek belátni, hogy akit megfogott ez a szenvedély, nem képes órákon át kibírni cigarettát, szivar nélkül.

Ma már elfogadott dolog az utcán való dohányzás. Ez lehetőleg kerülendő, de nem az illem ellen való vétség. (Habár Görög Ibolya szerint „járválva nem szabad dohányozni, ez nagyon-nagyon csekély műveltségi szintre, vagy inkább bunkóságra vall.”)

Ha az utcán mégis rágyújtunk, ne dobjunk el a cigarettavéget. Az utcai személtáladákon van kis csikkgyújtó, direkt erre a célra.

Égő csikket ne dobjunk el, balesetet, tüzet okozhat.

Semmilyen helyiségbe nem illik belépni égő cigarettával.

Illemtani leckék VIII.

A dohányzás

val. (Itt említeném meg a buszra felszálló dohányosokat, akik felszállás előtt még jó nagyot szippantanak a cigarettából, majd a füstöt már a buszajtó bezáródása után a kedves utastársaikra fújják rá.)

Általában, ha rá akarunk valahol gyújtani, illik megkérdezni szabad-e. Ha azt a választ kapjuk, hogy nem, illik azt komolyan venni. (Én például arra, aki nem kérdez rá, hogy rágyújthat-e, képes vagyok egy ideig pikkelni. Viszont ha megkérdezik, sosem mondom nemet, hiszen tekintettel volt rám, és emberszámba vett.)

Olyan nyilvános helyen, ahol tábla tiltja a dohányzást, bírjuk ki rágyújtás nélkül, pl.: kórház, iskola, könyvtár.

Étkezés közben soha nem illik rágyújtani. Vendégségben asztalbontás után gyújtsunk csak rá.

Gyermekszobában, hálószobában, ágyban és szerintem a konyhában sose gyújtsunk rá.

Nem illik égő cigarettát állandóan szájban tartani. (Ez különösen a dohányzó férfiak sajátja, és valljuk be van benne valami szexis.)

Sose fújjuk a füstöt beszélgetés közben társalgó partnerünk arcába!

Társaságban cigarettával először a nőket, majd az idősebb férfiakat illik megkínálnunk, úgy, hogy a kibontott csomagot vagy a kinyitott cigarettatárcát nyújtjuk társaink felé.

Dohányos ember mindig tartson magánál cigarettát, és persze öngyújtót vagy gyufát is.

A cigarettát nem illik két ujjal „összecsípve” tartani (ez tisztára westernfilmes, már csak a földre köpés hiányzik kísérőként mellőle).

Ha vendéget várunk, nemcsak étellel-itallal kell kínálnunk, hanem illik cigarettáról is gondoskodnunk (ezt nemdohányzóknak szokták elfelejteni).

A legjobb nyilván az lenne, ha nem dohányoznánk. De ha már megvan ez a szenvedélyünk, akkor vegyük figyelembe embertársainkat. És ez természetesen vice versa is igaz. Nem attól rossz ember valaki, ha dohányzik.

Forrás:

Köves J. Julianna: Illik tudni. A kulturált viselkedés szabályai, Budapest: K. u. K. Kiadó, 1993.

Görög Ibolya: Mindennapi maceráink, Budapest: Athenaeum 2000 Kiadó, 2003.

Nagy Ildikó

Élő kövek, lelki ház

Egyházközségi képviselőtestületi tagok találkozója

2010. május elsejére, munkás Szent József ünnepére (akit az egyház védőszentjeként tisztelünk) Egerbe hívta az egyházközségek képviselőtestületi tagjait Ternyák Csaba érsek atya. A találkozó meghirdetett célja a résztvevők hitének, az egyházba vetett elkötelezettségének erősítése volt. A rendezvény kapcsán fontos elmondani, hogy a főegyházmegyében ez volt az első ilyen jellegű esemény, illetve számos résztvevő az egyházközségi képviselőtestületek munkájába

plébános viseli, lényeges, hogy a testület tagjai segítsék, tanácsaikkal támogassák őt az egyházi, de különösen a világi ügyekben. Ennek érdekében a testületi tagok „munkacsoportokat” hozhatnak létre különféle területeken: liturgikus élet, hitoktatás, családgondozás, karitatív tevékenységek, média vagy éppen a fizikai munkák szervezése.

Csizmadia István teológiai tanár az egyházi liturgia fontosságáról beszélt. Elmondta (pl. a misekönyörgések szerkezetét említve), hogy a liturgia nem csak egy szépen megkomponált esemény, hanem Isten és ember találkozásának különleges alkalma.

A délelőtti ünnepi szentmisével folytatódott, amelyben Érsek Atya Szent Józsefről, az igaz emberről beszélt. Igaz ember volt, mert nem a saját elhatározása, hanem Isten akarata szerint cselekedett. Hű és okos szolgaként atyai gonddal őrizze Jézust. „Ő ma egyházában él tovább. Ma a papok és legközelebbi munkatársaik, a képviselő-testületek tagjai kapták a feladatot, hogy atyai gonddal őrizzék a plébániai közösséget, Istennek egy-egy településen élő híveit.” Ma, sem a hűség nélküli okosság, sem az okosság nélküli hűség nem elegendő – fogalmazta meg. A megújított képviselő-testületeket arra kértre, hogy önzetlenül, és egységben végezzék szolgálatukat.

A rendkívül jól szervezett és finom ebéd után a találkozó délutáni programja rövid orgona koncerttel kezdődött. Ezt követően rövid tanúságtételek hangzottak el képviselő-testületi tagoktól, amelyben személyes hitvallások, egyházközségi életéről való beszámolót, visszatekintéseket hallhattunk. Ezekben képet kaphattak a résztvevők, hogy milyen szerteágazó

módon kapcsolódhatnak be a képviselőtestületi tagok az egyház életébe, illetve milyen sokféle módon jelentkezhet az isteni kegyelem munkájukban. Közösségépítés, a lelki élet fejlesztése, vallásos hagyományok megőrzése, az egyház épületeinek felújítása, bővítése, újak létesítése, az egyházközség napi feladatainak szervezése, vagy akár pályázatírás. A program májusi litániával fejeződött be.

A főegyházmegye honlapján megjelent beszámoló segítségével összeállította:

Pető István

Jász Majális

Meghívást kaptunk Jászkarajenő Község Önkormányzatától a Jászok Napja és Jászkarajenő alapításának 150. évfordulója alkalmából 2010. május 1-én megrendezésre kerülő Jász Majálisra

Rendezvényen Jászsószentgyörgy, Jászfényszaru, Kocsér küldöttsége és a Jász Kapitány is képviseltette magát. Jászfényszaru Város Önkormányzatát Dr. Palencsár Csaba, Palencsár Erzsébet, Kovács Béla, Kovács Béláné Pető Magdolna képviselte.

A gazdag programból a jászfényszarui küldöttség az Ünnepi szentmisén vett részt. A misét a Római Katolikus Templomban Dr. Varga Lajos váci segédpüspök vezetésével, Kósa József és Hornyik Károly vértanú papjaink boldoggá avatásáért tartották.

Ezt követően a „150 év képekben” – helytörténeti fotókiállítást tekintettük meg a gróf Széchenyi István Általános Iskolában.

Olvashattuk a Szoljon.hu oldalon is:

„Jászkarajenői plébániánál egy tábla őrizi Kósa József plébános és Hornyik Károly káplán emlékét. A két papot 1919-ben lőtte le Szamuely terrorcsapatának egyik tagja. Ma már tudjuk, mindegyikük mise után került sor. Haláluk évfordulója előtt, május 1-jén a vértanúk boldoggá avatásáért mutatott be szent misét a település templomában Varga Lajos váci segédpüspök.

„A vörös rémuralom gonosz napjaiban, 1919. május 4-én délelőtt 11 óra tájban az átvonuló terrorcsapatok egyik elvetemültje három puskalövessel megölt két katolikus magyar papot.” – olvasható a jászkarajenői plébánia falán lévő emléktáblán. De pontosan mi is történt 91 évvel ezelőtt?

1919 tavaszán már a Tiszánál állt a román hadsereg. Május elején elterjedt a faluban, hogy a románok hamarosan megérkeznek. A hír hallatára valaki kitette a templomtorony ablakába a fehér zászlót, mely a románok előtti megadást jelentette. A románok helyett azonban Szamuely különítményének büntető osztaga jelent meg a községben. A helyi direktórium elnöke azzal vádolta Kósa József plébánost, hogy a fehér zászlót ő helyezte ki a toronyra. Szirmák Antal borbélymester, aki értesült a plébános elleni vádokról, fiát küldte el hozzá, hogy értesítse őt a történetekről. A fiú a gyóntatószékben adta át az üzenetet, és arra kérte a két lelkészt, hogy hagyják el a falut, mert életük veszélyben forog. Kósa József válasza ez volt: „Semmi részem nincs az ellenem felhozott vádakban, nem megyek sehová.”

Május 4-én a nagymisé Kósa József plébános mondta. A szentmise végén a direktórium elnöke áthívta a plébánost a községházára, aki onnét visszatért irodájába. Ekkor jelent meg nála Szamuely terrorcsapatának egyik tagja, Dobák Imre, aki fegyvert rántott és föbe lőtte a plébánost. Hornyik Károly káplán a dörrenésre az irodába sietett. A halott plébános mellé térdelt, és a feloldozás szavait mondta fölötte, mire Dobák visszalépett a folyosóról, és a káplánt hasba lőtte. Mivel a lövés nem volt halálos, még egyszer belelőtt.

A két vértanú pap emlékére, tíz évvel a tragédia után, 1929-ben állítottak táblát a plébánia falán. A második világháború idején, 1944-ben az orosz csapatok közeledtének hírére azonban az akkori plébános levette és a kertbe elásta. Később, a politikai viszonyok változásával többször keresték, ám nem akadtak rá. 1989 őszén véletlenül találták meg egy kertászás alkalmával. Az emléktábla 1990 decemberében került vissza a helyére.”

Honnan is a kapcsolatunk Jászkarajenővel?

Pest megye déli csücskében helyezkedik el, határos Jász-Nagykunszolnok és Bács-Kiskun megyével. Egyike azon jász településeknek, amelyek nem Jász-Nagykunszolnok megyéhez tartoznak. Jászkarajenő lakosságára vonatkozó legkorábbi nyomok a kora vaskorra nyúlnak vissza. A község területe a 13. században a kunoknak jutott osztályrészül. Valószínűleg Kara is valamelyik kun nemzetségtől kapta a nevét. Kara kun község lakóit 1223-ban keresztelte meg Róbert esztergomi érsek. Jenő község 1375-től szerepel az oklevelekben.

Kara község a 16. században az egri vár tartozéka volt. A törökidulás után elpusztult, a pusztát 1730-ig Nagykőrös bérelte, majd Jászsószentgyörgy és Jászfényszaru települések lettek a bérleti. Ekkor a községet Jászkarának nevezték, Jenő teljesen különálló terület volt. A község 1856-tól kezdett benépesülni. Ekkor még a növénytermesztéssel és állattartással foglalkozó jászok csak tavasztól ősziig tartózkodtak Karán.

1859-ben Jankovich György jász kun kapitány elhatározta, hogy Kara és Jenő pusztát beépíteti. Az építkezés gyorsan haladt, 1860-ban önálló községnek nyilvánították, rendes előljárást nyert. Még ebben az évben megépült az első Községháza, valamint felépült az első iskola. A település 1877-ben lett teljesen önálló, megalakult az első képviselőtestület, de a két korábbi bérleti megakadályozta, hogy felvegye a község a jász előnevet. A lakosság száma 1881-ben már elérte a kb. 3500 főt.

1894. augusztus 16-án Nagyboldogasszony tiszteletére felszentelték a neogótikus stílusban megépült római katolikus templomot. 1899-ben befejeződött a református templom építése is. 1901-ben megkaphatta a község a jász előnevet, ettől kezdve Jászkarajenő néven szerepel Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében.

Dr. Palencsár Csaba

is újonnan kapcsolódott be, hiszen nemrégiben került sor a képviselőtestületek „mandátumának” megújítására. A meghívást 312 plébániáról és 330 filiális egyházközségből közel 2500-an fogadták el, így története során alighanem először ezen a napon bizonyult kicsinek a Bazilika.

A nap zsolozsma imádsággal kezdődött, majd három előadást hallgathattunk meg:

Dolhai Lajos, a Hittudományi Főiskola rektora az egyházközségi megújításának szükségességéről beszélt. Felidézte, hogy ma, főleg a világi emberek (de sokszor nem csak ők) milyen módon gondolkodnak az egyházzal (nonprofit szervezet, csupán a papok gyülekezete). Kiemelte, hogy a II. Vatikáni zsinat után továbbra is tudatosítani kell a katolikus hívekben, hogy az egyház mi vagyunk, akik megkeresztelkedtünk és hiszünk Jézus Krisztusban. Éppen ezért a keresztény ember nem elégedhet meg azzal, hogy csak igénybe veszi az egyház „szolgáltatásait”, hanem kötelességének kell éreznie, hogy osztozzon az egyház életében és gondjaiban.

Linczenbold Levente teológiai tanár a képviselőtestületi tagokról, mint élő kövekről beszélt. A legutolsó egyházmegyei zsinat gondolatával mondtott köszönetet mindazoknak, akik hűségesek maradtak Krisztushoz. Elmondta, hogy saját példájával akar tanulságot tenni az Úr szeretetéről, „kicsit sántán, vakon és bénán”.

Előadásában felvázolta a résztvevőknek a képviselőtestületi tagok helyét, szerepét az egyházban. A II. Vatikáni zsinat új egyházképe alapján a testületi tagok szolgálatot vállalnak. Fontos segítő, közvetítő szerepük van a plébános és a hívek között. „Egyházzal csak tanácsadói jogkörük van. Nem döntéshozók, nem számon kérők, nem ők a plébánosok.” Viszont mivel a döntések felelősségét a

Fotók: Pető István

Üzleti lehetőségek a Jászfényszaru Ipari Parkban

2010. április 30. péntek (Jászfényszaru, Ipari Park, új üzemcsarnok)

Jászfényszaru város Önkormányzata 1998-ban úgy döntött, hogy a település északi részén Ipari Parkot létesít. A terület Budapesttől 60 km-re, az M3-as autópályától 12 km-re található. A Budapest-Ferihegy repülőtér 52 km-re van, a vasút távolsága 1,5 km, kitérővágány és rakodási lehetőség biztosított. Az Ipari Park közvetlenül a 32. számú Szolnok-Hatvan főközlekedési út mellett helyezkedik el, ahol évek óta sikeresen működik több multinacionális cég is, mint pl. a SAMSUNG Electronics Magyar Zrt., a ModusLink Magyarország Kft., a Hirsch Porozell Kft. A helyi iparüzési adó 1,6% és 2,5 millió Ft adóalapig az Önkormányzat teljes adómentességet biztosít a vállalkozásoknak.

Az Ipari Parkot a 100% önkormányzati tulajdonban lévő Jászfényszaru Ipari Centrum Kft. üzemelteti. A Kft. 1999. és 2002. között kiépítette az infrastruktúrát egy 12,5 hektáros területen és egy 1000 m²-es raktárt épített, majd 2007-ben pályázatot nyújtott be az ÚMFT Észak-Alföldi Operatív Programjának egyik kétfordulós pályázati konstrukciójára.

A pályázat célja, hogy egy bérbe adható üzemcsarnok létesítésével létrejöhessenek a vállalkozások kétfordulós betelepülését biztosító feltételek. Első lépcsőben a betelepülő vállalkozás a csarnok bérbe vételével csökkenteni tudja a kockázatokat és anyagi terheket, később az Ipari Parkban történő saját terület vásárlásával saját telephelyet tud kialakítani.

A Kft. pályázatai sikeresek voltak, így a projekt megvalósítása 2009. március végén elkezdődött. A projekt költségvetése mintegy 265 millió Ft, a támogatás aránya megközelíti az 50%-ot. Az üzemcsarnok építése 2009. őszén indult el.

A csarnok adatai:

- A csarnok 4800 m²-es telken található, hasznos területe 1848 m²,
- Két részből áll, egyben, illetve megosztva is bérelhető,
- Csarnokrész I.: 490 m² (belmagasság: 6 m) + 101 m² iroda (belmagasság: 3 m),
- Csarnokrész II.: 1156 m² (belmagasság: 6 m) + 101 m² iroda (belmagasság: 3 m).

A rendezvény célja, hogy bemutassuk a projekt megvalósítását, az Ipari Park bővítésével kapcsolatos elképzeléseket és véleményt cseréljünk arról, hogy miként tudnak az önkormányzatok, ipari parkok hozzájárulni a vállalkozások sikeres működéséhez.

A Jászfényszaru Ipari Park komplex fejlesztése:

Az Önkormányzat 2009-ben elfogadta a Kft. középtávú stratégiáját, majd a társaság piacutatást végzett a tervezett beruházásokra vonatkozó igények megismerésére. Ennek alapján 2010. januárban megkezdődtek az Ipari Park bővítésével kapcsolatos tervek kidolgozása.

A cél az, hogy további munkahelyek jöjjenek létre az Ipari Parkban, kedvező működési feltételeket alakítsunk ki a kis tőkeerővel rendelkező vállalkozások számára, valamint rekreációs lehetőség is rendelkezésre álljon. Ennek része az új betelepülő cégek kiszolgálására alkalmas területek kialakítása, egy 5000 m²-es, három részre osztható raktár építése és egy 1500 m²-es Vállalkozói Ház (iroda- és műhelybérlet, különböző szolgáltatások) létesítése. A projekt megvalósítására 2010-ben szeretnénk pályázatot benyújtani és még az idén elkezdni a beruházást.

Közérdekű telefonszámok

Orvosi ügyelet: 06-37-341-040

Mentők: 104

Tűzoltóság: 105

Tűzoltóparancsnok (Jászfényszaru): 06-30-974-5690

Rendőrség (Jászberény): 107

Rendőrség (Jászfényszaru): 57-422-138, mobil: 06-70-330-7626

TIGÁZ hibabejelentés: 06-28-430-488

Falugazdász: 06-30-598-1307

Vízmű: hibabejelentés munkaidőben: 06-57-422-631, munkaidőn túl: 06-30-275-3350

Szennyvíz-ügyelet: 06-57-423-938 (munkaidőben) és 06-30-429-4195

ÉMÁSZ hibabejelentés: 06-40-282-828

Kleopátra Patika, Szabadság u. 40.: 06-57-424-046, 06-30-244-1456

Ünnepélyes üzemcsarnok-avatás a Jászfényszaru Ipari Parkban

2010. április 30-án került sor a Jászfényszaru Ipari Parkban az új üzemcsarnok ünnepélyes átadására.

Győriné dr. Czeglédi Márta Polgármester Asszony köszöntője után került sor az ünnepélyes szalagátvágásra, melyet követően a vendégek – a jázsági kistérség több polgármestere, a város és az Ipari Park meghatározó vállalatának vezetői – egy fórumbeszélgetésen vettek részt. Kármán Antal, a Jázsági Menedzserklub alelnöke vezette beszélgetés során arról fejtették ki véleményüket, miszerint hogyan tudnak hozzájárulni a vállalkozások sikeres működéséhez az önkormányzatok és az ipari parkok.

Verségi László, a Jászfényszaru Ipari Centrum Kft. ügyvezetője elmondta, hogy a Kft. 2007-ben pályázatot nyújtott be az ÚMFT Észak-Alföldi Operatív Programjának egyik kétfordulós pályázati konstrukciójára. A pályázat célja, hogy egy bérbe adható üzemcsarnok létesítésével létrejöhessenek a vállalkozások kétfordulós betelepülését biztosító feltételek. Első lépcsőben a betelepülő vállalkozás a csarnok bérbe vételével csökkenteni tudja a kockázatokat és anyagi terheket, később az Ipari Parkban történő saját terület vásárlásával saját telephelyet tud kialakítani.

A Kft. pályázatai sikeresek voltak, így a projekt megvalósítása 2009. március végén elkezdődött. A költségvetés mintegy 265 millió Ft, a támogatás aránya megközelíti az 50%-ot. Az üzemcsarnok építése 2009 őszén indult el és ma már készen várja az 1848 m²-es, teljes infrastruktúrával, kiszolgáló egységgel ellátott csarnok a bérlőket.

Ezt követően Zsámboki Sándor, az Ipari Centrum Kft. műszaki és vállalkozásfejlesztési vezetője tartott előadást a jövőbeni tervekről. Hangsúlyozta, hogy az Ipari Park fejlődése elválaszthatatlan a város fejlődésétől. A koncepció része a munkahelyteremtés, az ipari hasznosításra alkalmas területek bővítése, egy 5000 m²-es raktár és egy 1500 m²-es Vállalkozói Ház építése, melyben irodák, műhelyek, szolgáltatások kapnak helyet. A Kft. ezek megvalósítására 2010-ben pályázatot kíván benyújtani.

A fórumbeszélgetés során az ITD Hungary vezérigazgatója, Dr. Kilián Csaba elmondta, hogy milyen döntéshozatali mechanizmus után határozhat a multinacionális cég egy adott területre történő betelepüléséről. Legfontosabb számukra a munkaerő képzettsége, az infrastruktúra magas színvonala, továbbá meghatározó az önkormányzatok szerepe, a gyors ügyintézés, a befektetőbarát szemlélet.

Ezen észrevételekhez csatlakozott Kutiné Boros Mária, a KÓD Kft. ügyvezetője is, aki kiemelte a képzett munkaerő fontosságát, de azt is, hogy az infrastruktúra részeként kell tekinteni a helyi bölcsődét, óvodát, iskolát is, mivel a munkavállaló fiatal családok számára ez igen fontos tényező. Megemlítette azt is, hogy a Jázság előnye más térségekhez képest, hogy az ipari kultúrának vannak hagyományai.

Si Ho Jang, a Samsung Electronics Magyar Zrt. elnöke elmondta, hogy a megfelelő infrastruktúra, a képzett munkavállalók, a partneri kapcsolat az Önkormányzattal mind teljesül Jászfényszarun. Példaként a gyár folyamatos fejlődése kapcsán a kamionparkoló néhány évvel ezelőtti építését hozta fel, mivel naponta 500 teherautó érkezik, vagy távozik. A kamionparkoló építéséhez az Önkormányzattól kértek és kaptak is segítséget. „A jó együttműködésre van bőven példa, de a kevesebb bürokrácia jó volna” – mondta az elnök. A további elvárások tekintetében általánosan kifejtette, hogy Magyarországnak a közlekedés fejlesztésében az M0-ás körgyűrűt sokkal gyorsabban kellene kiépíteni, mint ahogy az történik. A vasúti teherszállításban is nagy fejlesztésekre volna szükség, hiszen a konténeres áruszállításra a Samsungnak is van igénye, de más cégek is bizonyára igénybe vennék. A hatvan-szolnoki vasútvonal azonban egyelőre erre nem képes. Azt is elmondta, hogy Jászfényszaru lakosságának növekedése üdvös dolog volna, mert nem messziről kellene nap, mint nap utazniuk a munkahelyükre. Mindez a város fejlesztési elképzeléseiben újabb óvodát, bevásárlóközpont építését igényelné.

Fotó: Drégeli Ádám

Si Ho Jang továbbá elmondta, hogy 2010-ben is növekszik magyarországi termelésük. Jászfényszarun 7 millió 500 ezer darab tévét gyártanak, gödi gyárukban 1 millió 500 ezer plazmatévet. A Jász-Plasztik Kft. jázsberényi gyárában 2 millió 500 ezer darab monitor szerelése történik idén és készítenek még 2 millió 500 ezer műholdvevőt egy Kecskeméti melletti telephelyen.

A rendezvény végén az üzemcsarnokot megtekintették a vendégek és kötetlen formában folytatódott tovább a beszélgetés.

A Városi Könyvtár ajánlata, új könyvei a jászfényszarui iskolai Egészség és Sportnapra

- Fognyüvő Manócska – Hanna Künzel – Günter Schmitz
- A szép fog – Mandy Collins
- Kövér Lajos színre lép – Lackfi János
- Jó éjszakát Annipanni – Marék Veronika
- Fedezd fel az érzékszerveid – Mit? Miért? Hogyan? sorozat
- Tűzoltók – Mi micsoda sorozat

Bujdosó Katalin, Nagy Ildikó

Fotó: Kovács Béláné Pető Magdolna

Tájékoztató

a képviselőtestület április 28-i üléséről

Az ülést Polgármester Asszony vezette, a képviselők közül hiányzott Sinkovics Rajmund, Győri Bertalan, Kovács Tímea és Szabó Lászlóné. Az ülésen hat napirendi pont szerepelt.

A harmadik napirendi pontban beszámoló hangzott el az Önkormányzat 2009. évi költségvetésének teljesítéséről. 2009 februárjában, az éves költségvetés első változatában 1 milliárd 695 millió 490 ezer Ft bevétellel és kiadással kalkulált a képviselőtestület. Ehhez képest a többszöri módosítás eredményeként a 2009-es költségvetési egyenleg 3 milliárd 347 millió 770 ezer Ft-ra módosult. A bevételi oldalon az első változathoz képest jelentős többlet (több mint 100%-os növekedés) mutat az iparüzési adóból származó bevétel, amely így 2 milliárd 329 millió 798 ezer Ft lett.

A rendelkezésre álló, értékpapírba fektetett tartalék összege így 2,1 milliárdról 3,8 milliárd Ft-ra nőtt. Ez egy olyan tartalék-alap, amellyel az Önkormányzat hosszú távon is biztosíthatja a különböző pályázatokhoz szükséges önrészt. Az, hogy az iparüzési adóbevétel-többlet nem teljes egészében került a tartalékba, oka például az is, hogy a 80 millió Ft-ra tervezett sporttelep-felújítás összesen 140 millió 678 ezer Ft-ba került. Az Európai Unió előcsatlakozási alapokból a kerékpárút kialakítására és a sportpálya felújítására fordított összegből még mintegy 188 millió Ft fog befolyani az Önkormányzathoz.

Az ötödik napirendi pontban előterjesztések szerepeltek:

– A Képviselőtestület határozott arról, hogy a város lakóházainak felújítására illetve a lakóházak komfortfokozatának emelésére egy pénzügyi alapot hoz létre. A rendeltetés koncepciójának elveit határozták meg. Ezt követően az anyag vég-

ges formába öntése után tárgyalják meg újra és szavaznak róla.

– A Nagy Iskola komplex fejlesztése... című nyertes pályázat önrészt megemelték 49 millió Ft-tal. A munkát elnyerő fővállalkozó, a Gesztelyi ZRt., Budapest ajánlat már bruttó 289 millió Ft-ról szólt, így a támogatási szerződésben szereplő összeget kellett kiegészíteni úgy, hogy emellett az Önkormányzat még egy 25 millió Ft-os tartalékkeretet is képzett előre nem látható kiadások fedezésére.

– A város önkormányzata üzemeltetési szerződést kötött a 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő Ipari Centrum Kft-vel a Pap Kastély működtetésére. Az IPC vállalta, hogy megszervezi és elvéggezteti illetve ellenőrzi az ingatlan karbantartási, takarítási tevékenységeit, a kertészeti munkákat, valamint az ingatlan szálláshelyként történő hasznosítását. Javaslatot tesz az ingatlan hasznosításához kapcsolódó illetve alkalmazható díjakra. Ezért a tevékenységért az IPC-t havonta 50.000 Ft+ÁFA összegű megbízási díj illeti meg.

Az üzemeltetési szerződés vitát váltott ki a testületi ülésen: Tóth Tibor képviselő úr hozzászólásában kiemelte, hogy célszerűbb lenne az Önkormányzat vagyontárgyainak működtetésére (Rimóczi és Pap Kastély, Vadászház, Tájház stb.) egy nonprofit Kft.-t létrehozni, ami teljes mértékben az Önkormányzat tulajdonában állna, és az Önkormányzat vagyonának felügyeletét, állagmegóvását, karbantartását végezné, dolgozói pedig nem közalkalmazotti jogviszonyban, hanem „egyszerű” munkaviszonyban állnának. Polgármester Asszony hozzászólásában kiemelte, hogy az Önkormányzat vagyonát meg kell óvni, ezt a célt szolgálja ez az üzemeltetési szerződés. Ha ez nem válik be, a konstrukción a későbbiekben még lehet módosítani.

Kaszai Tamás

Rövid hírek

XVI. Jász Világtalálkozó

Jászágó Község Önkormányzata és a Jászok Egyesülete által rendezett ünnepség június 11-én, pénteken veszi kezdetét. 10 órakor a négyosztályos iskolának, az ott élt tanyai embereknek, tanítóknak és tanulóknak emléket állító kő avatására kerül sor. A községháza előtti parkban 14 órakor Fejér Andor, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke ünnepélyesen megnyitja a három napos rendezvényt. 15 órakor 13 kiállítás megnyitása történik meg, többek között fotó, grafika, festmény, tűzzománc, kézimunka, viaselet. Június 12-én, szombaton lesz a központi ünnepség. 9 órakor a szentmisét dr. Tornyák Csaba egri érsek celebrálja.

„FÉNY PATIKA”

Új GYÓGYSZERTÁR nyílt Jászfényszaru Szentcsalád tér 13 sz. alatt (a régi Szent Anna patika helyén). Nyitva tartása: hétfő–szombat: 8.00–18.00 óráig

A gyógyszerért minden recept beváltható, a közgyógyellátás terhére térítésmentesen felírt recept is, függetlenül attól, hogy a közgyógyigazolványt előzőleg hol mutatták be.

Fotók és egy mondat...

„Csipp, csepp, egy csepp, öt csepp meg tíz: olvad a jégcsap, csepereg a víz.” (Weöres Sándor). Tél Magyarországon címmel 2009. évi beszámoló fotókiállítás tekinthető meg 2010. április 29-től a Petőfi Művelődési Házban. A fotókat a BLNT Fotóműhelyének tagjai készítették Jászfényszarun, a Jászágóban és Balatonszepezd környékén. A műhely vezetője Samuné Tusor Mária.

Márai felolvasó est

A februári Wass Albert felolvasó est sikerén felbuzdulva a szervezők hagyományteremtő céllal, ezúttal Márai Sándor születésének 110. évfordulója kapcsán szeretettel várnak minden irodalombarátot 2010. május 28-án, este 19.00 órára a Városi Könyvtárba.

A rendezvény sikere érdekében kérünk mindenkit, hogy jelezze részvételi szándékát, és a felolvasandó mű tekintetében egyeztessen a szervezővel!

Jelentkezés és bővebb információ:

Hangosiné Réz Mária 06/20-3190446, e-mail cím: rezmariajfsz@gmail.com

A Városi Könyvtár felhívása

A közelgő II. Múzeumok Éjszakája alkalmából újabb kiállítást tervez a Városi Könyvtár.

„Hova tűntek? Lesznek-e még?”

Régi mesterségek, foglalkozások Jászfényszarun 1945-ig.

A kiállítási tárgyak összegyűjtésében szeretnénk a lakosság segítségét kérni. A kiállítás témái a háború illetve térszerkesztés előtti mezőgazdasági munkák (pl. tanyasi élet, hétköznapok a falun, szüreti hagyományok, kukoricatörés), foglalkozások (pl. molnár, pék, cipész, kovács, bogsnár, kosárfonó, szódás, fényképész), szokások lesznek. Keresünk, gyűjtünk olyan tárgyakat, fényképeket, emlékeket, amelyek ehhez a korszakhoz kapcsolódnak. Aki úgy érzi, hogy hozzá tudna járulni a kiállítás sikerességéhez, azt szeretettel várjuk 2010. június első hetéig a Városi Könyvtárban.

Bujdosó Katalin és Nagy Ildikó

Jászok Egyesülete

A Jászok Napjáról 2010. május 6-án (csütörtök) 17,00 órakor a Jászok Egyesülete a szokottól eltérő módon emlékezett meg. Ezúttal egyesület-elődünk egykori elnöke, dr. Czettler Jenő akadémikus szobrát koszorúztuk meg a Budapesti Corvinus Egyetem Központi Könyvtára Történelmi Kutatókönyvtárban (1093 Budapest, Közraktár u. 4-6. III. em.).

Czettler Jenő (Jászárokszállás, 1879. április 2.-Budapest, 1953. április 29.) jogász-doktor, közgazdász, egyetemi tanár, földművelésügyi államtitkár, az MTA levelező tagja, a Magyar Gazdaszövetség igazgatója, majd alelnöke. Intézményünkben a szociálpolitika és közgazdaságtan, illetve 1917-től a bevezetés a nemzetgazdaságtan és a szociálpolitika ismerete című tantárgy meghívott előadója (1905–1920).

1953. április 29-én börtönben halt meg és a X. kerületi Újköztemető 301. parcellájában temették el. Földi maradványait 1989-ben rokonai Tápióság község temetőjében helyezték örök nyugalomra.

Ügyvivői Testület

A jászok egy százaléka

Rövidesen lezárul az adóbevallások benyújtásának időszaka. Az elszármazott jászágiakat és az otthon élőket összekapcsoló szervezet, a Jászok Egyesülete ezúton kéri és előre is köszöni az Ön és családtagjai személyes támogatását.

Szervezetünk a személyi jövedelemadó egy százalékát újabb hagyományápoló kiadványok megjelentetésére, rendezvények – közte a Jász Világtalálkozó – megvalósítására fordítja.

Jászok Egyesülete, Ügyvivői Testület

Adószám: 19666024-1-41

www.jaszokegyesulete.hu

A II. Pusztamonostori Festőverseny 2010. június 26-án kerül megrendezésre, melyre ismét nagy szeretettel hívjuk és várjuk az ország minden szegletéből, vagy akár a határainkon túlról is, az amatőr és a profi festőművészeket. Ez évi versenyünk témája a Felső-Jászágó, annak táji szépségei, jeles épületei és utcarészletei, így Pusztamonostor mellett Jászágó, Jászárokszállás, Jászberény, Jászfelsőszentgyörgy, és Jászfényszaru látnivalóit, patinás emlékeit, természeti környezetét és hétköznapjait is megörökíthetik vásznaikon a résztvevők.

Kothencz Győzőné

„Miénk itt a tér”

Fenntartható környezetünk – fenntartható életmódunk

Iskolai projekthét a gyakorlatban

A jászfényszarui általános iskolában május 3-ától megkezdődött az intézmény felújítása. A diákok örömmel nyugtázták, hogy befejeződött a tanulás s mi pedagógusok megtapasztaltuk, hogy van élet a tanítás és tanulás után is. Egész évben készülődünk: szombatonként tanítás volt s előkészítettük, szerveztük a „tanítás nélküli munkanapokat”. A májusi időszakra, az első hétre a különböző világnapokhoz kötődően ún. projekthetet terveztünk. A bőség kosarából ötletet mindenki meríthetett: A Víz Világnapja (március 22.), Egészségügyi Világnap (április 7.), A Föld napja (április 22.), Az Esélyegyenlőség napja (május 5.), EURÓPA nap (május 5.), A magyar sport napja (május 6.), Nemzetközi Vöröskereszt nap (május 8.), Madarak és fák Napja (május 19.), Biológiai Sokféleség Napja (május 21.), Európai Nemzeti Parkok Napja (május 24.), Nemdohányzó Világnap (május 31.), Nemzetközi környezetvédelmi világnap (június 5.) Forrás: <http://www.kkmk.hu/vilagnap>.

Április 30-án elhagytuk a kiürített iskolát s május 3-ától már éreztük:

„Miénk itt a tér, mert mi nőttünk itt fel,
A ház is a miénk, mert mi viseljük el,
Nekünk kevés fény jut, árnyékból van több,
Sötét szobánkban a pók rossz hálót köt.

Ref.: Miénk itt a tér, miénk itt a tér.

A mi udvarunkban csak ecetfa nő,
A lépcsőn, melyen járunk, elkopott a kő,
Miénk itt a tér, mert mi nőttünk itt fel,
Ismerős a fütyty, és egymásnak felel.”

Hétfőn, május 3-án közbiztonsági napot szerveztünk a rendőrség és a tűzoltóság közreműködésével. Eseményei voltak: Gyorsasági kerékpárverseny, tűzoltószerzár, tűzoltó autó bemutatása, TRIÁL – kerékpáros bemutató, Boldogi Karate klub bemutató, rendőrautó, polgárőr autó s a rendőrség eszközeinek (kényszerítő eszközök) bemutatása, KRESZ teszt, kerékpáros ügyességi verseny, barátságos focimeccs évfolyamonként.

A tűzoltóság felszerelésével ismerkednek a gyerekek

A jászfényszarui rendőrség parancsnoka – Terenyi Imre r. hadnagy – még szíriénázni is engedte az iskolásokat

TRIÁL kerékpáros bemutató

A jászberényi rendőrkapitányság munkatársai közbiztonsági teszttel készültek

Kedden volt az akadályverseny a felső tagozatos általános iskolások részére a Lehel tó környékén. A helyszín egy nyertes s ez évben kivitelezésre váró pályázat helye, amely közösségi, családi programoknak és iskolai természetismereti projekteknek ad majd helyet – itt kerül kialakításra egy tanösvény is. Az alsó tagozatos tanulók ezen a napon közös kiránduláson vettek részt a Jászberényi Állat- és Növénykertben. A gazdag gyűjtemény megismerése mellett látványteretesen vehettek részt és jutott idő a játékokra is. (május 4.)

„Akadályverseny után édes a pihenés és jól esik az ebéd”

Szerdán a Sport és Egészségnap keretében mezei futóverseny, kötélhúzás, sor és váltó versenyek, egészségügyi mérések (súly, testzsír és víztartalom, testtömeg index és napi kalória szükséglet), tesztek kitöltésére, ELMEX fogápolási prevenció program szervezésére és egészséges ételek kóstoltatására (ABOMILL termékek) került sor diákoknak és felnőtteknek.

Kötélhúzás Kovács Lászlóné „vezényletével”

Az egészséges finomságokat a szülők sütötték és kóstolásra viszik osztályaiknak az osztályfőnökök: Ézsiasné Róka Mária és Halmainé Hegedűs Mária

nek egyaránt. A programot az ARCADIA-REKLÁM Kft. is támogatta. (május 5.)

Az IPR keretében a program minden résztvevője egy sportzsákot kapott „Fuss az egészségéért, Jászfényszaru, 2010.” felirattal, illetve a versenyek, játékok helyezettei tárgyi jutalmat kaptak csuklópánt, testmérőszalag, láthatósági zsák, kulcs-tartó, nyakpánt (pendrive tartó), müzli szeletek, fogkefe, fogkrém, szappan ELMEX fogkrém, ELMEX matricák stb. Játékos vetélkedőt szervezett a gyermekorvos (a gyermek fejlődése, higiénéje, a nyár veszélyei stb). A fogorvos az ELMEX prevenció programot kiegészítette puzzle játékkal, fogápolási plakátok tervezésével. A plakkfestő tabletták „színes hatását”

A futóverseny startja – „Fuss az egészségéért”

Mindenki kapott jutalmul egy kis tornaszákot „Fuss az egészségéért!” felirattal”

Arcadia: „Fog-teszt plakátja”

fogmosási versenyen enyhíthették a tanulók. A könyvtárosok miközben segítettek a fogorvos munkáját, bemutatták a programhoz kapcsolódó könyveiket és a nyári időszakra turisztikai térképeket, prospektusokat ajánlottak. (május 5.)

Környezetvédelmi napokon a településünk és környezetünk tisztaságáért szerveztük a hulladékgyűjtést, nem megfelelő

A hulladékgyűjtésből is kivették részüket a gyerekek

ve a szelektív hulladékgyűjtés fontosságának tudatosításáról sem (május 6-7.)

Projektfoglalkozások sorozatát az alsó tagozatos tanulók „Zagyva mentén” nappal, Zagyvaparti túrával zárták.

S akik segítségével nem valósulhattak volna meg az emlékeztető napok: rendőrség, tűzoltóság munkatársai, városi könyvtár, védőnők, gyermekjóléti szolgálat munkatársai, gyermekorvos, fogorvos, civil szervezetek, szülők képviselői (akik az egészséges finomságokat készítették) és az iskola 8. c. osztályos tanulói (hangosítás, zene és információk közvetítése) és a pedagógusok – köszönjük a közreműködést, a segítséget, az együttműködést.

A projekthét előkészítését, szervezését és lebonyolítását a Diákönkormányzat és az integrációs pedagógiai program (IPR) biztosította, illetve anyagilag támogatta.

Kovács Béláné Pető Magdolna (IPR), Kovács Lászlóné (DÖK)